

Verslag vergadering raadsronde raadzaal d.d. 21 mei 2019

Verslag: mevrouw Vernooij (Notuleerservice Nederland)

Gemeenschappelijke regelingen 1ste bespreking (ontwerp begrotingen en voorlopige jaarrekeningen)

Belastingssamenwerking Gemeenten en Waterschappen

Aanwezig:

Voorzitter: mevrouw Van Ham
College: wethouder Aarts
Griffie: mevrouw Vroemen (secretaris)
Fractiewoordvoerders: Vos (GroenLinks), Steijns (Seniorenpartij Maastricht), Noteborn (VVD), Gunther (Groep Gunther), Van Est (50PLUS), Peeters (CDA), Meese (Partij Veilig Maastricht), Borgignons (PvdA), Wijnands (D66), Nuyts (Liberale Partij Maastricht), Pulles (SP)
Ambtenaren: de heer Wolters (gemeente Maastricht)

De **voorzitter** opent de vergadering om 19.45 uur.

Eerste termijn

GroenLinks (Vos) leest dat de Waarderingskamer aangeeft dat energiebesparende maatregelen moeten worden meegenomen in de WOZ-waarde. In het licht van de energietransitie lijkt dit hem een ongewenst signaal. Kan de raad invloed uitoefenen op de werking van de Waarderingskamer? Geeft Maastricht een vrijstelling voor de meerwaarde van zonnepanelen? Als BsGW energiebesparende maatregelen meeneemt in de waardebepaling blijken nieuwe duurzaamheidsmaatregelen van huiseigenaren moeilijk vast te stellen. Geeft dat geen ongelijke behandeling? Een van de belangrijkste kostenposten is de schatting van de proceskosten. Waarop worden deze schattingen gebaseerd en hoe wordt meer grip gekregen op het weerstandsvermogen?

PvdA (Borgignons) stelt dat de PvdA in basis kan instemmen met punten 1a en 1b. In verband met de technische vragen wordt niet besloten over de jaarrekening waarover ook tijdens deze vergadering een aantal vragen zal worden gesteld. In het algemeen geldt dat de leesbaarheid van de stukken niet optimaal is. Het negatieve resultaat zou eerder zichtbaar kunnen zijn, zeker met betrekking tot de bezwaarprocedures die per slot van rekening in te schatten zijn. Bovendien dienen de bezwaren op 30 april binnen te zijn. De vraag is wat het negatieve resultaat Maastricht kost. Het is nog niet duidelijk of de burgers profijt hebben van de gemeenschappelijke regeling.

Naar aanleiding van de ontwerpbegroting BsGW 2020-2024 stelt spreker dat er ieder jaar geld bij moet dat niet is begroot. Naar verwachting is er een slag te maken in efficiency van het bedrijf.

Ook bij seriematige bebouwingen is geen enkel object gelijk, maar de WOZ gaat hier wel vanuit. Er moet worden bekeken hoe de waarderingen verbeterd kunnen worden. Wellicht zou een extern bureau de organisatie een keer tegen het licht moeten houden. Dit brengt kosten met zich mee, maar het zou ook tot een structurele kostenbesparing kunnen leiden.

De PvdA heeft vandaag een aantal technische vragen gestuurd.

1. Het aantal bezwaren stijgt de laatste jaren dramatisch. Waaraan ligt dit volgens de wethouder?
2. In het raadsbesluit wordt aangegeven dat dit mede zou komen door bureaus die volgens een no cure no pay systeem werken. Vorig jaar heeft de wethouder een schrijven aan de TK laten toekomen inzake deze tendens. Welk antwoord heeft de wethouder hierop gekregen?
3. Volgens de PvdA is de verhoging van het aantal bezwaren gelegen in het feit dat de waarderingen overwegend foutief zijn. Vanaf 2022 verandert de berekeningsmethode van inhoud naar gebruiksoppervlakte. Is de wethouder van mening dat deze aanpassing niet per definitie de oplossing is voor de vele foutieve waarderingen?
4. Het aantal bezwaren kan drastisch omlaag als de kwaliteit van de waarderingen omhoog gaat. Hierdoor zal er ook minder "speelveld" zijn voor de bureaus die in het raadsvoorstel aangehaald worden. Wat gaat de wethouder eraan doen de kwaliteit te verbeteren?

SPM (Steijns) onderschrijft de zienswijzen.

De jaarrekening laat zien dat opnieuw een negatief resultaat wordt veroorzaakt door hoge proceskosten van bezwaarprocedures. Veel is gebaseerd op aannames waarop commerciële bureaus handig inspelen en hier zou lering uit getrokken moeten worden.

VVD (Noteborn) vraagt of er kpi's zijn waardoor in de komende jaren objectief kan worden vastgesteld hoe BsGW het doet, wellicht in relatie tot andere belasting samenwerkende overheden.

Groep Gunther (Gunther) sluit zich aan bij de vragen van de PvdA over de bezwaren. Ieder jaar wordt in december een peiling gedaan, een periode waarin iets teveel geld op de rekening van mensen staat waardoor er een aanslag wordt gedaan die via een bezwaarschrift wordt teruggeëist. Is het mogelijk om de peiling op een later tijdstip te laten plaatsvinden?

50PLUS (Van Est) vraagt zich af of er iets geleerd is naar aanleiding van vorig jaar. Op pagina 34 staat dat de ICT-kosten van 2019 stijgen ten opzichte van 2018 met 300.000 euro. Van overige voorzieningen is niet bekend in welke vorm ze worden doorbelast. Heeft dit betrekking op 2018 of op 2019? Volgens pagina 33 zijn de exploitatie resultaten 0, maar de totale bijdrage worden steeds verhoogd waarmee eigenlijk impliciet begrotingswijzigingen in de toekomst worden voorspeld.

PVM (Meese) wijst erop dat vorig jaar is beloofd dat de wethouder zou bekijken op welke manier de proceskosten verlaagd zouden kunnen worden. Tot op heden is er niets gebeurd.

LPM (Nuyts) sluit zich aan bij de eerste vragen van GroenLinks over de energiebesparende maatregelen die worden afgewenteld op onroerend goed. Graag hoort zij van de wethouder hoe mensen worden aangeslagen. Het voordeel van de gemeenschappelijke regeling is vooralsnog niet duidelijk en het gevoel overheerst dat onroerend goed wordt gezien als een melkkoe om de inkomsten te verhogen.

CDA (Peeters) is blij dat de PvdA schriftelijke vragen heeft gesteld en het CDA sluit zich hierbij aan. Hij concludeert dat andere gemeenten ook openlijk beginnen te morren. Collega-wethouders in Noord-Limburg hebben voorgesteld dat een onafhankelijke deskundige de organisatie eens zou moeten doorlichten. Hoe staat de wethouder in Maastricht hier tegenover? Eind 2018 kwamen ook signalen binnen dat bij afdrachtsbevestigingen die teruggestuurd moesten worden veel zaken niet digitaal geregeld konden worden. Spreker pleit ervoor dat de BsGW als organisatie up-to-date blijft.

SP (Pulles) sluit zich aan bij de technische vragen van de PvdA. Ook kijkt hij uit naar de antwoorden op de vragen van Groep Gunther.

D66 (Wijnands) heeft voornamelijk technische vragen waarvan een aantal al is gesteld. Hij zal die schriftelijk indienen.

In de voorlopige jaarrekening wordt opgemerkt dat het negatieve resultaat waarschijnlijk zal leiden tot een hogere bijdrage. Hij neemt aan dat hier de bijdrage van de deelnemende partners aan de GR wordt bedoeld. Hoe is de hogere bijdrage in de begroting van de gemeente Maastricht voorzien?

Ten aanzien van de ontwerpbegroting 2020 ziet hij dat het ondernemingsplan de begroting en de meerjarenraming niet raakt en hiermee geen onderdeel vormt van de voorliggende begroting. Vanuit welk budget worden de kosten dan wel gefinancierd?

Waardering gebeurt op basis van gebruiksoppervlakte in plaats van inhoud. De kosten hiervoor worden verrekend met individuele gemeenten. Hoe wordt de gevraagde informatie geleverd en welke kosten zijn hiermee gemoeid?

Het alternatief volgens het voorstel is geen zienswijze indienen. Wat betekent het voor de gemeente Maastricht als dit niet gebeurt?

Op basis van het hoge risicoprofiel wordt actief gestuurd en dit zit vooral op het financiële risicovlak. In de informele contacten met de verbonden partij/GR bestaat ook een risicofactor. Waarom wordt dit als een hoog risico gezien en hoe wordt erop gestuurd?

Wethouder Aarts gaat eerst in op de schriftelijk gestelde vragen door de PvdA.

De indruk is dat bureaus nog steeds in belangrijke mate bijdragen aan het aantal bezwaren dat wordt ingediend. Het aantal WOZ-bezwaren is gestegen van 3,9% in 2015 naar 5% in 2018. Het schrijven aan de minister waar de tweede vraag aan refereert is begin 2019 uitgegaan. Hierop is nog geen antwoord ontvangen. Het onderwerp zou behandeld moeten zijn en zodra een reactie wordt ontvangen, zal de raad hiervan in kennis worden gesteld.

Er wordt uitgegaan van de marktwaarde hetgeen altijd een discutabel gegeven is. Bij een nieuw systeem zullen andere gegevens worden betrokken wat misschien weer een reden is om in beroep te gaan en hierover zijn grote zorgen. Aan de andere kant zou het systeem wellicht vollediger kunnen en

zou het op de langere termijn tot minder correcties kunnen leiden. Of het aantal bezwaren inderdaad drastisch omlaag kan als de kwaliteit van de waardering omhoog gaat, valt nog te bezien. De wethouder benadrukt dat de oorzaak moet worden aangepakt en dat is de proceskostenverordening die onredelijk is.

Zonnepanelen worden conform wettelijke verplichting in de berekening meegenomen. Hierna zou een uitzondering gemaakt kunnen worden door een aftrek toe te passen, maar dit gaat om een gering bedrag.

De heer **Wolters** gaat in op het beschikbaar stellen van gegevens. Voor sommige besparende maatregelen is onderzoek achter de voordeur nodig. Behalve dat dit duur is, is het moeilijk en discutabel om het exacte aandeel van die maatregelen te vertalen in een vrijgestelde OZB-waarde.

Wethouder Aarts meent dat de schatting van de proceskosten gebeurt op basis van ervaringsgegevens. Niet alles kan bij voorbaat in de begroting worden voorzien, omdat sommige gegevens pas later bekend worden.

De heer **Wolters** vult aan dat BsGW ook maatregelen neemt om bezwaarschriften te voorkomen. Pas als de bezwaarschriften zijn afgehandeld, wordt bekeken hoeveel beroepen binnenkomen.

Wethouder Aarts antwoordt dat het negatieve resultaat Maastricht 28.000 euro kost. De BsGW heeft vijf jaar lang geen inflatie doorberekend aan Maastricht waarmee een bezuiniging is bereikt van 10%. De proceskosten van de GR waren ook gekomen zonder deze regeling. De BsGW is een vrij jonge organisatie in opbouw en omdat bijna alle Limburgse gemeenten zijn toegetreden, is het personeel overgedragen en dit brengt kwaliteitsaspecten met zich mee. Er is een project gestart om dit te saneren en hiervoor is geld geleend. Op de langere termijn is de verwachting dat dit kan worden terugbetaald als deze operatie achter de rug is.

Het zou handig zijn om te benchmarken op kpi's zoals de VVD voorstelt, maar deze zijn er voor zover de wethouder weet nog niet. Hij zal informeren of hiervoor in de toekomst mogelijkheden zijn.

De kneep zit in de wijziging van de proceskosten. Eventueel aanvullende suggesties zijn welkom en deze zal de wethouder doorgeven aan BsGw.

De WOZ-waarde kan omhoog zonder dat er iets veranderd is, omdat de woningprijzen kunnen veranderen. Bij stijging wordt het OZB-percentages verlaagd, bij daling wordt het verhoogd. Een uitzondering is areaaluitbreiding waarvoor de tarieven niet worden verlaagd. Dan neemt de totale opbrengst van de OZB wel toe, omdat het om nieuwe huizen gaat.

Behalve dat de organisatie wordt doorgelicht, kijkt de waarderingskamer ook of de kwaliteit van de waardebeoordeling in orde is, omdat anders geen goedkeuring wordt verleend om de aanslagen te versturen.

De heer **Wolters** deelt mee dat de BsGW zelf het voortouw zal nemen om te komen tot waarden van gebruiksoppervlakte. Van de gemeente heeft zij hiervoor vooral bouwdoosiers en luchtfoto's nodig. Deze zijn beide digitaal aanwezig.

Wethouder Aarts meldt dat overheid en bedrijfsleven steeds meer alle risico's moeten benoemen. Een van de risico's is dat als vier of vijf van de deelnemers aan de gemeenschappelijke regeling uittreden, bepaalde schaalvoordelen wellicht verloren gaan.

De heer **Wolters** gaat in op de hoge risicofactor wat betreft de informele contacten met de verbonden partijen. Er is een model opgesteld om het risico te beoordelen. De manier van contact is een van de aspecten hierbij. Het gaat om een algemeen aspect dat wordt toegepast op alle soorten van gemeenschappelijke regelingen, maar in feite worden besluiten genomen door raden of algemeen bestuur.

Bij mensen die al kwijtschelding hebben gehad en hiervoor weer in aanmerking komen – de zogenaamde automatische kwijtschelding – wordt een lijst met BSN gestuurd aan het Inlichtingenbureau dat toetst aan een aantal criteria. Als aan een of meer aspecten niet wordt voldaan, wordt de BsGW geïnformeerd dat mensen uit de automatische kwijtschelding vallen. Mensen krijgen hiervan bericht en kunnen vervolgens handmatig opnieuw kwijtschelding aanvragen. Deze aanvraag wordt beoordeeld op basis van het moment waarop de aanvraag wordt ontvangen. Er kan worden geïnformeerd of er een verplichting bestaat om dit in een bepaalde periode te doen. Het zal in ieder geval kort voor het opleggen van de aanslag zijn.

Wethouder Aarts zegt na te vragen of het mogelijk is om dit in november te doen.

De financiële gevolgen van deze begroting zijn vertaald in de begroting van de gemeente.

Tweede termijn

50PLUS (Van Est) heeft geïnformeerd of als het exploitatieresultaat nul is, de eigen bijdrage automatisch wordt verhoogd.

Graag ontvangt hij een overzicht van het aantal beroepszaken dat loopt om te beoordelen of hier een verbetering of een verslechtering in te constateren valt.

Wethouder Aarts zal de BsGW vragen of zij meer inzicht kan verschaffen in de bezwaarprocedures.

De heer **Wolters** deelt mee dat er elk jaar een inschatting wordt gemaakt op basis van ontwikkelingen, verplichtingen, wetwijzigingen over wat er op BsGW af komt. Dit wordt vertaald in de begroting. Volgens een vaststaand verdeelmodel, waarbij Maastricht voor 8,7% kosten moet betalen, wordt naar aanleiding hiervan de bijdrage betaald. Als de kosten stijgen, moet meer worden bijgedragen.

50PLUS (Van Est) leest in de stukken dat het de verwachting is dat Maastricht de komende jaren meer moet bijdragen.

LPM (Nuyts) vraagt vanaf welk bedrag men in beroep gaat.
Krijgen mensen ook een aanslag als er geen zonnepanelen zijn?

Wethouder Aarts zegt dat er ongeachte de aanwezigheid van zonnepanelen een aanslag komt. Ieder jaar moet de WOZ-waarde worden bepaald en hierin is geen afweging mogelijk.

De **voorzitter** concludeert dat de GR door kan naar de raad voor behandeling. De wethouder heeft toegezegd te bekijken of het mogelijk is om meer inzicht in de bezwaarprocedures te krijgen en suggesties voor betere voorstellen aan de BsGW zal hij doorgeven. Zij sluit de vergadering om 21.54 uur.

Vroemen
Secretaris

Van Ham
Voorzitter